NORAKSTS
Lieta Nr.1-27010107/7
143/AA43-2556-08/12

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 19.septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs E.Puriņš,
tiesneses S.Gintere un M.Osmane,

piedaloties *V.R.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par *V.R.* (*/dzēsts personas kods/*) saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.^{2} panta, sakarā ar *V.R.* apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2007.gada 23.aprīļa lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – Birojs) Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas galvenais speciālists 2007.gada 10.janvārī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr.000170 par to, ka politiskās organizācijas „Sociāldemokrātu Savienība – SDS" (turpmāk – Savienība) priekšsēdētājs *V.R.* nav atsaucies uz Biroja vairākkārtējiem aicinājumiem ierasties Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļā un iesniegt Savienības grāmatvedības uzskaites pirmdokumentus. Proti, pēc 2006.gada 2.decembrī nosūtītā aicinājuma ierasties Birojā 11.decembrī, 20.decembra aicinājuma ierasties 28.decembrī, kā arī vairākkārtējām telefona sarunām, kurās informēts par nosūtītajām vēstulēm un Biroja lēmumu uzsākt pārbaudi, *V.R.* Birojā nav ieradies un grāmatvedības uzskaites dokumentus pārbaudes veikšanai nav iesniedzis. Kā administratīvā pārkāpuma datums protokolā norādīts 2006.gada 28.decembris – datums, kad *V.R.* neiesniedza prasītos dokumentus.

Tādējādi *V.R.* izdarījis administratīvo pārkāpumu, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 175.^{2}pantā.

[2] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2007.gada 23.aprīļa lēmumu *V.R.* atzīts par vainīgu LAPK 175.^{2}pantā

paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar naudas sodu Ls 20. Lēmumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.panta pirmā daļa nosaka, ka katru gadu ne vēlāk kā līdz 1.martam politiskā organizācija (partija) iesniedz Birojam attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) vadītāja parakstītu ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju.

[2.2] Saskaņā ar Savienības statūtu 42.punkta otrajā daļā noteikto SDS priekšsēdētājs pauž partijas viedokli un pārstāv SDS attiecībās ar valsts institūcijām, kā arī saskaņā ar 42.punkta trešajā daļā noteikto - paraksta partijas finanšu dokumentus un līgumus. Savukārt saskaņā ar Lursoft datu bāzē esošo informāciju Savienības priekšsēdētājs ir *V.R.* (pilnvaru termiņš no 2006.gada 7.marta).

[2.3] Birojs, pamatojoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 10.panta pirmās daļas 4.punktu, lai nodrošinātu Savienības 2005.gada ikgadējā finansiālās darbības deklarācijā ietvertās informācijas, kā arī tās atspoguļojuma grāmatvedības reģistros pārbaudi, vairākkārt aicinājis Savienības amatpersonu ierasties Biroja Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļā un iesniegt Savienības grāmatvedības uzskaites pirmdokumentus:

[2.3.1] 2006.gada 2.decembrī uz Savienības priekšsēdētāja *V.R.* deklarēto dzīves vietas adresi (Tērbatas iela 46-8, Rīga) nosūtīta vēstule Nr.1/11381, kurā lūgts Birojā ierasties 2006.gada 11.decembrī;

[2.3.2] 2006.gada 20.decembrī uz Savienības priekšsēdētāja *V.R.* deklarēto dzīves vietas adresi (Tērbatas iela 46-8, Rīga) nosūtīta vēstule Nr. 1/12085, kurā lūgts Birojā ierasties 2006.gada 28.decembrī.

Vienlaikus Biroja Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas kontroles nodaļa vairākkārt telefoniski sazinājusies ar Savienības priekšsēdētāju *V.R.* (tālr.Nr.29294179), lai informētu par nosūtītajām vēstulēm un Biroja lēmumu uzsākt 2005.gada ikgadējā finansiālās darbības deklarācijā ietvertās informācijas pārbaudi.

Tomēr no 2006.gada 11.decembra līdz šim brīdim Savienības priekšsēdētājs *V.R.* Birojā nav ieradies un grāmatvedības uzskaites dokumentus pārbaudes veikšanai nav iesniedzis.

[2.4] *V.R.* lietas izskatīšanas laikā paskaidroja, ka savu vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā neatzīst. Norādīja, ka adrese, uz kuru sūtītas Biroja vēstules, ir nevis Savienības adrese, bet viņa deklarētās dzīvesvietas adrese. Uzskata, ka paziņojumi jāsūta uz organizācijas juridisko adresi. Nevienu pieprasījumu par dokumentu iesniegšanu viņš nav savlaicīgi saņēmis. 2006.gada 2.decembra sūtīto vēstuli nav saņēmis vispār. Paziņojumu no pasta par 2006.gada 20.decembra ierakstīto vēstuli, kas viņam adresēta, saņēma 2007.gada 4.janvārī, bet vēstuli no pasta izņēma pēc tam, kad jau bija sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Viņam pa telefonu arī zvanīja Biroja darbiniece, norādot, ka viņš nav ieradies pēc Biroja aicinājuma, bet neteica, kad viņam ir jāierodas nākamo reizi, tikai norādīja, ka par to atkārtoti nosūtīs paziņojumu. Uzskata, ka otro

paziņojumu viņš nesaņēma savlaicīgi, tā kā Ziemassvētkos pasts bija pārāk noslogots. 2007.gada februārī Biroja pieprasītie dokumenti tika iesniegti.

[2.5] *V.R.* rīcībā ir saskatāms LAPK 175.^{2}pantā paredzētais administratīvā pārkāpuma sastāvs un viņa vaina pierādīta ar 2007.gada 10.janvāra administratīvā pārkāpuma protokolā RD Nr.000170 fiksēto un citiem lietā esošajiem dokumentiem – Biroja nosūtīto vēstuļu norakstiem, kas adresētas Savienības priekšsēdētājam *V.R.* (2006.gada 20.decembra vēstule Nr.1/12085; 2006.gada 2.decembra vēstule Nr.1/11381, kas nosūtītas uz *V.R.* deklarēto dzīvesvietu Tērbatas 46-8, Rīgā), Uzņēmumu reģistra informāciju, saskaņā ar kuru Savienības priekšsēdētājs ir *V.R.*, organizācijas juridiskā adrese – Talsu rajons, Celtnieku 3-45; *A.O.M.* Birojam sūtīto vēstuli, kurā viņa norāda, ka adrese Talsi, Celtnieku 3-45 ir viņas dzīvoklis, un tā nevar būt Savienības adrese.

[2.6] Nav pamatots *V.R.* iebildums, ka Biroja sūtītās vēstules ir nepamatoti sūtītas uz viņa dzīvesvietas adresi, nevis politiskās organizācijas adresi. Kā izriet no lietai pievienotajiem materiāliem, Uzņēmumu reģistrā norādītajā Savienības juridiskajā adresē Talsos, Celtnieku 3-45, politiskā organizācija neatrodas, tādējādi Biroja vēstules ir pamatoti sūtītas uz Savienības priekšsēdētāja *V.R.* deklarētās dzīvesvietas adresi.

[2.7] No Latvijas pasta saņemta informācija, ka ierakstītā vēstule Nr.812, kas pieņemta no Biroja un adresēta Savienības priekšsēdētājam *V.R.* Rīgā, Tērbatas 46-8, saņemta Rīgas 11.pasta nodaļā 2006.gada 5.decembrī. Vēstule nav tikusi izsniegta adresātam, jo adresāts to nav pieprasījis. Noteiktam glabāšanas termiņam beidzoties, 2007.gada 5.janvārī vēstule nosūtīta atpakaļ sūtītājam. Ierakstītā vēstule Nr.119 saņemta Rīgas 11.pasta nodaļā 2006.gada 23.decembrī un izsniegta adresātam 2007.gada 11.janvārī.

Tātad Biroja 2006.gada 2.decembra *V.R.* adresētā ierakstītā vēstule Latvijas pastā tika saņemta jau 2006.gada 5.decembrī, bet adresāts to nav pieprasījis mēneša laikā. Savukārt Biroja 2006.gada 20.decembra vēstule saņemta pastā jau 2006.gada 23.decembrī, bet adresāts to pieprasījis tikai 2007.gada 11.janvārī.

Saskaņā ar Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 1.pantu personai ir jābūt sasniedzamai tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību. Minētā likuma 2.panta pirmā daļa nosaka, ka personas pienākums ir deklarēt savu dzīvesvietu.

V.R. savu dzīvesvietu ir deklarējis Rīgā, Tērbatas 46-8, līdz ar ko minētajā adresē *V.R.* ir jābūt sasniedzamam tiesiskajās attiecībās ar valsti.

Administratīvā pārkāpuma protokolā ir norādīts, ka arī telefoniski Birojs vairākkārt sazinājās ar *V.R.* un informēja par sūtītajām vēstulēm, ko apliecina arī lietas materiāliem pievienotā LMT izziņas kopija.

[2.8] Šādos apstākļos atzīstams, ka Biroja *V.R.* adresētās vēstules tika nosūtītas savlaicīgi, likumā paredzētajā kārtībā, un lietā nav ziņu, kas norādītu uz to, ka par kādu no Biroja ierakstītā sūtījumā *V.R.* sūtītajām vēstulēm Latvijas pastā *V.R.* nebūtu savlaicīgi paziņots vai Latvijas pasts par sūtījumu nebūtu paziņojis vispār, līdz ar ko *V.R.* darbībās ir saskatāms

LAPK 175.^{2}pantā paredzētais sastāvs un *V.R.* paskaidrojumi ir vērtējami kritiski.

[2.9] Pamatojoties uz LAPK 32.pantu, nosakot sodu *V.R.*, tiek ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personību raksturojošie dati, atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi. Atbildību mīkstinoši un atbildību pastiprinoši apstākļi lietas izskatīšanas laikā netika konstatēti.

[3] Par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2007.gada 23.aprīļa lēmumu *V.R.* iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdza atcelt minēto lēmumu un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā. Apelācijas sūdzībā norādīti šādi apstākļi.

[3.1] Administratīvais pārkāpums nav izdarīts un pirms protokola sastādīšanas netika saņemts pieprasījums par dokumentu iesniegšanu. Par to, ka iepriekš bija izsūtīts dokumentu iesniegšanas pieprasījums, *V.R.* uzzināja telefona sarunā ar Biroja darbinieci, kura informēja par to, ka paziņojums *V.R.* ticis nosūtīts. *V.R.* norādījis, ka pieprasījumu nav saņēmis, bet Biroja darbiniece atbildēja, ka jāgaida nākamais paziņojums, kuru *V.R.* saņēma 2007.gada 11.janvārī.

[3.2] Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2007.gada 16.janvāra lēmumā atzīts, ka protokolā nepareizi norādīta pārkāpuma izdarīšanas vieta. Tiesa nav tiesīga grozīt protokolu, konstatējot citu pārkāpuma izdarīšanas vietu un tiesa nav tiesīga konstatēt pārkāpumu, nenorādot tā izdarīšanas vietu.

[3.3] *V.R.* vienpersoniski nebija tiesīgs pieņemt lēmumus par dokumentu iesniegšanu un saskaņā ar Savienības Statūtiem pieprasījums adresējams partijai vai tās valdei.

Birojs 2005.gada 15.septembra vēstulē Nr.1/7141 un 2005.gada vēstulē Nr.1/8610 pieprasīja, lai Savienības amatpersona ierastos Birojā, līdzi ņemot grāmatvedības uzskaites pirmdokumentus un kopsavilkumu reģistrus par 2004.gadu un 2005.gadu.

Precizējot pieprasījumu, Biroja darbiniece mutiski paskaidroja, ka jāiesniedz visi grāmatvedības dokumenti un dokumentu uzskaitījums netiks precizēts. Birojā tika iesniegti Savienības grāmatvedības dokumenti par 2004.gadu un 2005.gadu.

Savienība 2006.gada 16.februārī saņēma Biroja paziņojumu Nr.1/1703 „Par pārbaudes veikšanu", kurā pieprasīts, lai Savienības amatpersona ierastos Birojā, līdzi ņemot grāmatvedības uzskaites pirmdokumentus un kopsavilkumu reģistrus par 2004.gadu un 2005.gadu. Biroja darbinieki atteicās pieprasījumā norādīt, kādi grāmatvedības dokumenti ir jāiesniedz.

Atkārtotu grāmatvedības dokumentu pieprasījumu 2007.gadā par 2005.gada grāmatvedības dokumentu iesniegšanu Savienība uzskatīja par prettiesisku faktisko rīcību, kas ir pretrunā lietderīguma principam, tādēļ šāda rīcība tika pārsūdzēta Biroja priekšniekam, kurš 2007.gada 16.februārī sūdzību noraidīja. Minēto lēmumu Savienība pārsūdzēja Administratīvajā rajona tiesā.

Pieprasījumā konkrēti jānorāda, kādi dokumenti jāiesniedz, un bez objektīvas nepieciešamības nedrīkst atkārtoti pieprasīt tos dokumentus, kuri pārbaudīti 2006.gada martā.

[4] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 18.decembra spriedumu atstāts negrozīts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2007.gada 23.aprīļa lēmums par *V.R.* saukšanu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 175.^{2}panta, bet *V.R.* sūdzība noraidīta. Par minēto spriedumu *V.R.* iesniedza kasācijas sūdzību.

[5] Ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 26.maija spriedumu atcelts Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 18.decembra spriedums un nosūtīta lieta jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai. Senāta spriedumā norādīti šādi argumenti:

[5.1] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta ieskatā apgabaltiesas minētā argumentācija nav pietiekama, lai atzītu LAPK 175.^{2}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma subjektīvās puses esamību. Tas vien, ka *V.R.* uz viņa deklarēto dzīvesvietu ir nosūtītas vēstules ar Biroja izvirzītajām prasībām, neapliecina to, ka viņš zināja vai ka viņam vajadzēja zināt par minētajām prasībām. Savukārt administratīvo sodu par personas nesasniedzamību tās deklarētajā dzīvesvietā LAPK 175.^{2}pants neparedz.

[5.2] Lietā atrodas Latvijas pasta vēstule, kurā norādīts, ka 2.decembra vēstule *V.R.* nav izsniegta, tā nosūtīta atpakaļ sūtītājam, bet 20.decembra vēstule viņam izsniegta tikai 2007.gada 11.janvārī. No minētā izriet, ka līdz 28.decembrim, kas tiek uzskatīta par pārkāpuma izdarīšanas dienu, *V.R.* nebija saņēmis Biroja sūtītos paziņojumus ar prasību ierasties un iesniegt dokumentus.

Lietā esošā „Latvijas mobilais telefons" izziņa apliecina to, ka no Biroja abonētā numura 2006.gada 12.decembrī un 19.decembrī ir veikti zvani uz numuru 29294179. Taču ne šī izziņa, ne administratīvā pārkāpuma protokolā fiksētais, ka *V.R.* ir zvanījis Biroja darbinieks, lai informētu par nosūtītajām vēstulēm un lēmumu uzsākt pārbaudi, neapstiprina to, ka viņam telefoniski būtu paziņota prasība ierasties Birojā un noteiktā termiņā iesniegt dokumentus.

Minētajiem apstākļiem Administratīvā apgabaltiesa nav pievērsusi uzmanību un nav tos attiecīgi vērtējusi, kā arī nav norādījusi, kāpēc minētajiem pierādījumiem nav dodama priekšroka.

[6] Tiesas sēdē *V.R.* uzturēja apelācijas sūdzību uz tajā minētajiem argumentiem.

Tiesas sēdē tika nopratināta lieciniece *D.B.*

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies *V.R.* paskaidrojumus un liecinieces liecību, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka *V.R.* apelācijas sūdzība ir pamatota un apmierināma.

[8] Administratīvā apgabaltiesa, ņemot vērā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumā šajā lietā norādīto *(skatīt šā sprieduma [5]punktu)*, konstatē, ka lietā nepieciešams pārbaudīt, vai *V.R.* uz 2006.gada 28.decembri bija zināma Biroja prasība ierasties 2006.gada 28.decembrī Biroja Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļā un iesniegt Savienības grāmatvedības uzskaites pirmdokumentus.

[9] Kā jau to atzinis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2008.gada 26.maija spriedumā *(skatīt šā sprieduma [5.2] punktu),* līdz 2006.gada 28.decembrim, kas tiek uzskatīta par pārkāpuma izdarīšanas dienu, *V.R.* nebija saņēmis Biroja sūtītos paziņojumus ar prasību ierasties Birojā konkrētā datumā un iesniegt konkrētus dokumentus.

Savukārt attiecībā par to, vai Biroja amatpersona 2006.gada 12.decembra un 19.decembra telefonsarunās informēja *V.R.* par prasību ierasties Birojā konkrētā datumā (2006.gada 28.decembrī) un iesniegt konkrētus dokumentus, tiesas sēdē gan *V.R.* savos paskaidrojumos, gan lieciniece *D.B.* (Biroja amatpersona, kas zvanīja pieteicējam 2006.gada 12.decembrī un 19.decembrī) savās liecībās neapstiprināja to, ka kādā no minētajām telefonsarunām būtu ticis paziņots par prasību ierasties Birojā konkrētā datumā. Savukārt, attiecībā par prasību iesniegt konkrētus dokumentus, lieciniece tiesas sēdē liecināja, ka *V.R.* ticis paziņots, ka Birojā jāiesniedz visi grāmatvedības dokumenti, uz kuru pamata tiek sagatavota ikgadējā ienākumu deklarācija.

Ņemot vērā iepriekšminētos apstākļus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka lietā neapstiprinās administratīvā pārkāpuma kvalifikācijai nepieciešamā obligātā sastāva pazīme, proti, nav konstatējama administratīvā pārkāpuma subjektīvā puse jeb *V.R.* vainojama darbība. Apgabaltiesa nekonstatē, ka faktiskajos apstākļos *V.R.* ir zinājis, ka kompetenta iestāde viņam izvirzījusi likumīgas prasības, kas viņam noteiktā laikā (savlaicīgi) jāizpilda.

[10] LAPK 239.panta 1.punktā noteikts, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Apgabaltiesa atzīst, ka, ievērojot spriedumā konstatēto un atzīto, šajā lietā ir izbeidzama lietvedība, jo pieteicēja darbībā (bezdarbībā) nav konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs.

[11] Apgabaltiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2007.gada 23.aprīļa lēmums nav pamatots un ir atceļams, jo tiesnese nav pareizi izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Atcelt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2007.gada 23.aprīļa lēmumu un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par *V.R.* saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.^{2}pantu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs	*(paraksts)*	E.Puriņš
Tiesneses	*(paraksts)*	S.Gintere
	(paraksts)	M.Osmane

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis E.Puriņš
Rīgā 2008.gada 19.septembrī